

Vendéglátás

Csapni és csapódni

Becsaptam egy ajtót. Azt mondtam neki: nyitva van. — Sándor György szomorú humorú egymásodpercesei közül való ez a csöpp sztori, mely mága a poén. Akik megtapsolták, mélyen át-éreztek, hiszen becsapni és becsapódni mindennapos emberi dolog. Már szinte nem is számít bűnnek, s ha valaki annak tartja, akkor is csak becsapódni.

Hiszen magunkat is becsapjuk nap mint nap. Például akkor, amikor azt hisszük, hogy másokkal megtehetjük. Mondjuk, Szeged vendégeivel. Törheti az ember a fejét, miért keresik annyian az érke-

zők közül a Royal-szállót, s miért kell annyiszor udvariasan sajnálkoznunk. Egészen addig kell neki törnie, amíg el nem megy a jutagvár sarkáig, s meg nem pillantja azt a hirdetőtáblát, amelyen a hívalkodó Hotel szó mellett ott ékeskedik mindhárom szállodánk neve. A Royalé is.

Szóval sokszor becsapjuk magunkat. Akkor is, amikor a vendéglátásra fűgesszve figyelő szemünket, elfelejtkezünk a vendégvárról. Vagy, ha majd a Hungáriát bontják, csak akkor festik át ezt a megtevesztő táblát is?

Kerekítések

Már az általános iskolás nebuló is tudja, hogy lehet kerekíteni. Négyig lefelé, aztán fölfelé. Hát hogyan tudná ezt a kereskedelem és vendéglátás tisztas ipara. Igaz, ami igaz, újabban ugyan — különösen a vendéglők — olyan nagy számmal dobálóznak, hogy a jámbor és a magasabb matematikában járatan honatár csak kapkodja a fejét, és szégyenkezik saját kicsinyes voltán.

Nem így például a Boszkánykonyha, ahol a cseklasalátá árá — jól tesség megfigyelni — nem

hatvan vagy hetven fillér. De még csak nem is hatvan négy fillér (mert akkor lefelé kellene kerekíteni), hanem hatvanöt. S most már csak egészen természetes, hogy a pénztárosnő aki jól tudja, hogy öt fillért csak a skótok hordának maguknál, eleve hetven fillért ír a blokkra. Nagyvonalúan.

A kerekítésnek nagy fenekét keríteni nem érdemes. De néha, amikor a vice határát súrolja, meg kell kérdezni: tessék már mondani, miért mindig föl-

Nemzeti karcsúság

Egy idegenbe szakadt hazánkfiát attól volt első sorban elragadtatva Szegeden, hogy milyen őszinték itt az emberek. A valóságát értetlenül hallgató társaságot egy Karinthy-elbeszélésre figyelmeztette, amely arról szól, hogy a hős fantasztikus országba téved, ahol a kereskedők szidják saját portékáikat, a szurkolók kedvenc csapatukat — SZEOL még nem volt —, a művészek saját alkotásaikat stb.

Mint aztán kiderült, derék honfitársunk azokból a reklámfeliratokból indult

ki, amelyeket Szegeden sokfelé látott kirakatban, étteremben: Fogyasszon nálunk... A cukrászok, szakácsok, pincérek lám, lám végre valahol őszinték — mondta tovább —, egy szóval sem mondják a vendégnek, hogy egyen, igyon. Sőt, elárulják, hogy nálunk bármit eszik, iszik, csak fogyaszt. Nálunk is be kellene vezetni ezt — kiáltotta lelkesülten, aztán megevett egy tál szendvicset. Akarom mondani: fogyasztotta. Magamagát.

Veress Miklós

Húsz év óta először

Szegedi író a szegedi színpadon

Kiemelkedő eseménye lesz az idei évadnak a színház *holnapi, szombat esti* bemutatója, *Mocsár Gábor Mindenki városa* című drámájának premierje. Mai magyar drámáját elsőként, *ősbemutatóként* színpadra állítani mindig ünnep. Hátha még, mint most, egy népszerű író első drámájáról van szó, aki ráadásul szegedi. Húsz esztendeje nem mutatott be helyi szerzőt a szegedi színház!

Az előadást Vass Károly vezető rendező állítja színpadra. Tőle érdeklőünk a színházi munkáról.

— Mocsár darabja — mondja a rendező — a felszabadulás élményét *újszerűen* közelíti meg. Megszoktuk, hogy erről a témáról ünnepélyesen, emelt hangon beszél az irodalom. Ez a hangvétel a tárgy nagyságából természetesen következett. De vissza lehet nézni erre a korra másképpen is, ahogyan például Mocsár, *szelíd öngúnyjal*, felhasználva a humor és a szatíra eszközeit.

— Miről szól a darab?

— Az élet újrakezdéséről. A felszabadulás pillanataiban még kevesen tudták, mi is a nagy fordulat igazi jelentősége. Sok ember magatartását az ismeretlentől való féltélem határozta meg.

Nagyon sokan voltak, akik ügyeskedéssel igyekeztek hasznof húzni a változásokból. A Mindenki városában ez a világ éled újjá.

— A cselekmény?

— Egy vidéki kisváros

színészei között játszódik. A felszabadulás után folytatni akarják a munkát, de nem tudják, hogyan. A konfliktusok ebből a helyzetből adódnak, jó alkalmat adva szerzőnek, színháznak arra, hogy önmagunk akkori botlásaival szatirikusan nézzünk szembe.

— Ki a darab főhőse?

— Egy magyar származású szovjet tiszt, akit az író szintén nem a megszokott módon ábrázol. Mocsár szovjet tisztje nem „mindentudó” hős, hanem sokszor tanácstalan, s aggodalmakkal teli ember. A sok szeretettel és humorral megírt figura éppen a nem sematikus tulajdonságai miatt férkőzik a nézők szívébe.

Május 30-án:

Kezdődik a könyvhét

Tegnap délelőtt a Hazafias Népfőnt Szeged városi bizottságán ülést tartott az Olvasó népi mozgalom szegedi akcióbizottsága. Fazekas István, a városi tanács vb. művelődési osztályának főelőadója ismertette a költségvetési nap rendezvényeket és az ünnepi könyvhét várható eseményeit. Az idei könyvhét május 30-án kez-

Középiskolások orosz nyelvi versenyei

Csütörtökön a Barátság Házában Lugossy Jenő művelődésügyi miniszterhelyettes megnyitotta az idei orosz nyelvű középiskolai tanulmányi verseny döntőjét. Az első napon a gimnazisták versenyt bonyolítottak le, amelyen a megyei és fővárosi versenyek győztesei mérték össze tudásukat. Külön csoportban versenyeztek az orosz tagozatos és külön a normál tagozatos gimnáziumok legjobbjai. A versenyzőknek négy feladatot kellett megoldaniuk.

A verseny eredményét júniusban hirdetik ki. Pénteken kerül sor a szakközépiskolások orosz nyelvi versenyeinek döntőjére, amelynek eredményét még aznap kihirdetik. (MTI)

A közös gazdaságok növelik a termelést

Az érdekek gyakori elkülönülése — Módosítások várhatók a zöldség- és gyümölcsforgalmazásban — A TOT ülése

Csütörtökön a Gellért szállóban megkezdődött a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsának kétnapos ülése. A megnyitón ott volt Losonczy Pál, az Elnöki Tanács elnöke, Nyers Rezső, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a KB titkára, Kazareczki Kálmán mezőgazdasági és élelmézésügyi miniszterhelyettes is.

A tanácsülésen Szabó István, a TOT elnöke a tsz-ek gazdálkodásának elmúlt évi eredményeiről számolt be. Elmondotta, hogy a közös gazdaságok 1969-ben kiemelkedően jól dolgoztak. Szinte valamennyi fontos növényből az eddigi legjobb termésátlagokat érték el. A közös gazdaságok termelése mindent egybevetve 12 százalékkal volt nagyobb az előző évinél. A fejlődés a növénytermesztésben volt a legdinamikusabb, itt elérte a 14 százalékot. Az állattenyésztés ugyanakkor stagnált.

A közös gazdaságok bruttó jövedelme tavaly 26,5 milliárd forint volt. 20 százalékkal nagyobb az előző évinél. Az elmúlt esztendőben mindössze 53 termelőszövetkezet volt mérleghiányos. 51 millió forint veszteséggel. Ez a szám lényegében kedvező. Az azonban már figyelmeztető, hogy a hiányok egy részét egyes gazdaságokban a meggondolatlan, a rendelkezésre álló eszközöket túlbecsülő fejlesztés idézte elő.

A közös gazdaságokban a személyes jövedelmekre felhasználott 18 milliárd forintból elsősorban a korábbi

években kevesebbet fizető tsz-ekben növelték a tagok jövedelmét. Mindent egybevetve: a szövetkezeti parasztság a személyes reáljövedelem terén tavaly megközelítette a munkásosztály átlagát. A nyugdíj- és családpótlék-ellátás is javult. de a falu szociális ellátásának színvonalában a kommunális létesítményeknél, a kereskedelmi hálózatban és az életszínvonal több más tényezőjénél a különbség továbbra is lényeges.

A TOT elnöke rámutatott arra, hogy a mezőgazdasági termékek piacán továbbra sincs verseny. Megnehezíti a helyzetet az is, hogy a felvásárló vállalatok érdekei sokszor elkülönülnek a termelői érdektől. A termelés szempontjából új helyzetet jelentene, ha legalább két, megközelítően azonos súlyú forgalmazó vagy feldolgozó szervezet között tudnának választani, vagy ha egy olyan szervezet értékesítene a termékeket, amelyben a termeléstől az értékesítésig az egységes anyagi érdekelt-ség elve érvényesülne.

Az idén jelentős módosítások várhatók — és ez már előremutató — a zöldség- és a gyümölcsforgalmazásban. A MEK-ek teljes hálózata eszközállományával együtt a mezőgazdasági tsz-ek, valamint az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetek közös vállalkozásává alakult át. A MEK-ek vagyona a részt vevő szövetkezetek közös tulajdonává válik, ezt a vagyont a belépők pénzbeli hozzájárulása tovább gyarapítja. A közös vállalkozás tagjainak irányító szerepe és teljes vagyoni felelőssége érvényesül majd, miközben továbbra is fennmaradnak az ágazatot segítő állami szubvenciók. A tsz-ek — mint társtulajdonosok — igényeiket megfelelő súlyú érvényesíthetik majd.

A TOT elnöke szerint kedvező helyzetet teremt majd az a jogszabály, amely a háztáji gazdaságban végzett munkát a közösségben végzett tevékenységként ismeri el. Felhívta a figyelmet arra, hogy bár kedvezően alakult a tsz-ek kiegészítő tevékenysége, ezen a téren még sok a tennivaló.

A beszámoló felett élénk vita alakult ki.

VIRÁGOS KÖZPONT

Permetezni — a fákát fergéktől, tetvektől megtisztítani — egyszerre kell. Mert hiába szórja a gyilkos folyadékokat az egyik kiskert gazdája, semmire sem megy, ha szomszédja tétlenül marad. Egy a munka — végezni is egyszerre muszáj vele...

De hát ki ismétlegesse ezt a városzéki aranyigazságot? A tanácsok illetékes osztályának egyéb dolga van, s hasonlóképp, más feladatok várnak a többi agrárszervre is.

Maradnak tehát a művelődési központok. „Jobb híján” ők vállalhatják magukra a mezőgazdasági ismeretterjesztés fontos munkáját.

Ami Szegedet illeti, mindenképpen az *újszegedi November 7. Művelődési Központ* dicsérhető e feladat önkéntes és maradéktalan teljesítéséért. Amióta 1967-ben felújították az Odessza kör-

üti épületet, azóta hirdetik sorra-rendre a permetezéssel, virágültetéssel, szobanövénytemesztéssel foglalkozó előadásokat, s azóta vált a holmoziként, hol meg kiállítási helyként igénybevetett épület a kertészeti ismeretek átadási bázisává.

Hogy ez a kiskertcentrikusság mennyire megalapozott, azt számos adat bizonyítja. Többek között az, hogy nagyon sok látogatója van mind a kiskert-tulajdonosokat tájékoztató *előadásoknak*, mindpedig a dísznövényeket bemutató *kiállításoknak*.

Mint Halmai Bélánétól, a művelődési központ igazgatójától megtudtuk, legalább *fél százra* tehető azoknak a száma, akik a tájékoztatók zömén részt vesznek, s házuk körül hasznosítják is a hallottakat.

Ami a programot illeti, aligha lehet okuk panaszra a November 7. Művelődési Központ állandó vendégeinek. Megismerkedtek már a Dél-alföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet munkájával, az Ifjú Gárda ifjúsági város kertésztanulóinak legszebb növényeivel, s hallhattak előadást a szobanövények ápolásáról is.

Az erős érdeklődést egyébként egy *szakkör* létrejöttének ténye bizonyítja: Újszeged 13 kiskertművelője a művelődési központ égisze alatt közösséget alakított, amely *dr. Hovorka István*-nak, a Szeged m. j. városi tanács vb. mezőgazdasági osztálya vezetőjének irányításával rendszeresen megtartja foglalkozásait.

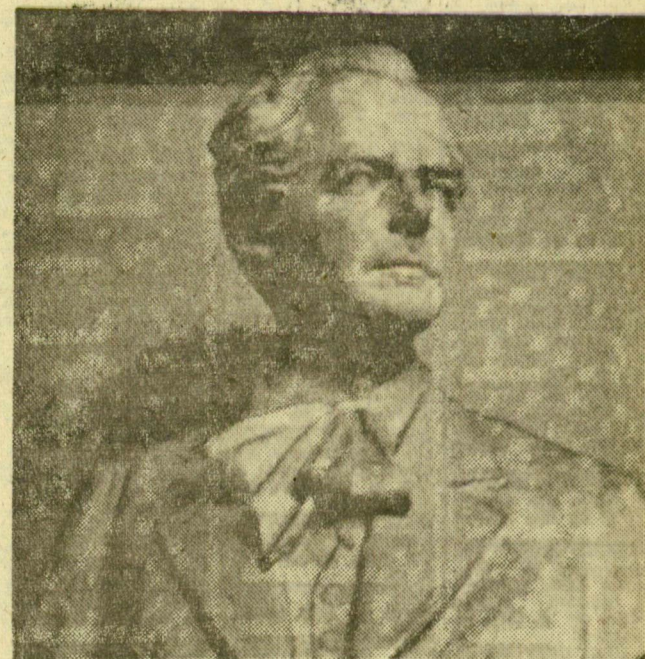
A városrészi lakói a következő hónapokban sem maradnak kertészeti előadások nélkül — az igények szerint újabb és újabb ismertetések követik a már elhangzottakat.

A. L.

Küldöttségünk az USA-ban

Dr. Szűcs Kálmánnak, a Mezőgazdasági és Élelmézésügyi Minisztérium szakoktatói főosztályvezetőjének vezetésével csütörtökön mezőgazdasági, oktatási küldöttség utazott az Amerikai Egyesült Államokba. A küldöttség öthetes útján a mezőgazdasági műszaki fejlesztés és az oktatás kapcsolatát tanulmányozza. (MTI)

Szeged szobrai

Bartók Béla (1881—1945)

(214.) Nagy zeneköltőnk szobra a zenekonzervatóriumban látható. Az 1948-ban felállított alkotás Vágó Gábor munkája

PÉNTEK,
1970. ÁPRILIS 10.

DEL MAGYARORSZAG 5